

Mobiliseringen.

Lønnsrådmannen i Oslo sendte den 5. juni d.å. følgende rundskriv til fagsjefene:

"Ad: Mannlige arbeidere og tjenestemenn i mørdepliktig alder for arbeidsinnsats (21, 22 og 23 år). Etter oppdrag fra ordførerens kontor skal jeg be om at det må bli sendt meg oppgave over de manlige arbeidere og tjenestemenn i mørdepliktig alder for arbeidsinnsats (21, 22 og 23 år) som siden 20. mai d.å. er borte fra arbeidet - enten på grunn av sykdom, ferie eller permisjon. Oppgaven skal inneholde fultt navn, boligadresse, fødselsår og dato. Eventuelle sykemeldinger legges ved."

Opgaven skal sendes inn i 3 eksemplarer og må være meg i hende senest onsdag 7. juni d.å. Eventuelle nye fravær etterat oppgaven er sendt inn skal straks meldes pr. telefon til mitt kontor (2086 linje 409, sekretær Siggstedt), hvoretter skriftlig meddelelse skal følge.

Aðministrasjonssjefene senner oppgaven direkte til lønnsrådmannen for å spare tid og denne rundskrivelse følger derfor i vanlig opplag."

Det var ikke annet å vente enn at NS-fagsjefene svarte, men vi beklager å konstatere at også en av de øvrige fagsjefene ved å innsende oppgaven har alliert seg med forroderne, og angivoren Leif Storhaug fra hvem rundskrivet stammer.

Sa tillspisset som situasjonen på heimefronten er idag må i første rekke fagsjefene vise sig sitt ansvar bevisst og vise en fast holdning. Den nevnte fagsjef og hans sekretær bør derfor straks ta sine stillinger opp til overveielse. For fremtia finner vi å måtte offentliggjøre navnene på de funksjonærer som bryter heimefrontens paroler eller går NS ærender.

Regnskapsdirektør J. Lund mottok tross muntlige og skriftlige trutslør fra NS hold a innsende oppgave over registreringspliktige til arbeidsinnsats. Lørdag den 10. d.mnd. ble regnskapsdirektøren invitert til ordførerens kontor hvor han fikk meddelelse om øyeblikkelig avskjed uten lønn og uten pensjon. Samme dags ettermiddag ble han arrestert av Statspolitiet. Den 20. ble han løslatt igjen.

Senere har lønnsrådmannen sendt en ny henvendelse med krav om omgående svar og anmodning om forklaring på hvorfor den første henvendelse ikke ble besvart.

Vi går ut fra at fagsjefene på ny viser en fast holdning.

Folkeavstemning.

Vi omtalte i forrige nummer det forsök som ble gjort i Kirke-departementet på å få en uttalelse fra funksjonærene til støtte for NS og dets propaganda. Stort sett ble forsöket avvist av disse men dessverre ikke av alle som man burde ventet dat av. Saken lærer oss at vi alltid må være forberedt på at liknende overrumplingsforsök kan bli gjort, også mot de kommunale arbeidere og funksjonærer.

Hvis du blir avkrevet erklæring om ditt politiske standpunkt, skal du blankt avvise. Ingen har tjenesteplikt til å unnerskrive noen politisk erklæring. Din moralske plikt er tvært i mot å møte enhver trussel med et ugenkallelig NEI.

I andre tilfeller må en hvis mulig samråd sig med sine kolleger og få en samlet optråden. Hvis det ikke er tid, får en prøve å gjøre seg opp en mening om hvordan det kreves av en soldat på heimefronten. I størst mulig utstrekning vil paroler bli utsendt, men det forlanges av en at en også på egen hånd følger den samme ånd som har diktert de paroler vi får og som vi plikter å følge.

Du taper ikke dine rettigheter om du ikke betaler fagforeningskontingenten, bare du gjenopptar betalingen når bevoegelsen igjen er fri. Vær forsiktig. Usett ikke din kollegor for unødig risiko.

Mr. 3.

KOMMUNAL-NYTT

12. august 1944.

INNSATS PÅ ARBEIDPlassen.

Den europeiske krig går mot sin avslutning. Etter hvert som kampane tar til i omfang og styrke fanger utviklingen på frontene mer og mer interessen. På bakgrunn av dette er det enkelte som mener at Heimefrontens kamp ikke lenger har den betydning som den hadde før. De mener at Heimefronten nå har gått gjennom så meget av savn og lidelser at den store masse av folket har krav på rett og slett å få leve, at kampen idag først og fremst gjelder å livberge seg materielt mens en venter på befrielsen.

Det er feil. I dag og i tiden framover må det mer enn noensinne kreves av hver enkelt at alt blir ofret i kampen for vår frihet og sjelstende. Det er hver enkrets plikt å spørre seg selv hvordan han kan delta i den felles kamp som under Heimefrontens ledelse for hver dag blir mer bitter og krevende. Det er ikke alle som kan kjempe med som soldat i den fronten som ytes av våre væpnede styrker i land, marine og luftvåpen; eller i vår handelsflåtes uettrettelige innsats. Men alle har plikt til å opprette seg som soldater i Heimefrontens arme og gjøre sin innsats hver i sitt område. Det er den innsats en selv gjør som gjennom et samlet hele til virke positivt til å forkorte kampen og bringe vårt land tilbake til normal forhold. At kampen ikke er forgjøves viser det arbeid som den norske og den danske underjordiske bevegelse har gjort gjennom den senere tid. Vi minnes også med takknemlighet og stolthet den kamp våre egne falne kamerater førte, den innsats fangene i fengslene yter hver dag med sin innbitte kamp, den strid våre lærere og prester tok opp og vant og den heltemodige holdning vår ungdom har vist i sin kamp for sine dyreste interesser.

Mange kommunale arbeidere og tjenestemenn har ytet et godt arbeid i den felles kamp. På den annen side lar det seg ikke nekte at noen får mer eller mindre direkte har gått nazistenes ærender. Andre har vært funnne i den kamp som har vært først og noen har vært direkte passive. Det norske folk krever at personer i offentlig tjeneste mer enn noen annen fører sin plikt. Hver enkelt kommunal arbeider og funksjonær må ha klart for seg at den holdning som er vist gjennom de år okkupasjonen har pågått vil bli nøyde gransket og passende rådgjelder truffet. Dette gjelder alle, såvel over- som underordnede. Det er enna - i kampens ellevte time - høve for dem som ikke før har gjort sin plikt å rette på noe.

Hvordan motstanden bør foregå og hvilke krav det blir stillet til oss skal være helt klart. Det er nok å peke på de retningslinjer som har vunnet hevd og de hovedprinsipper som er vedtatt av Heimefrontens ledelse og godkjent av den lovlige norske regjering. Først og fremst: Følg til minste detalj de paroler som blir gitt ut. Det er likegyldig hvilke spesialier det blir truet med fra nazistisk hold. Sørg for at kolleger ikke paroler. Saboter de kunngjøringer, vedtak og bestemmelser som blir sendt ut om arbeidet, og som har til formål å tjene N.S. eller tysker-interesser. Den slags sabotasje er et av våre viktigste og mest virksomme våpen. Hvordan sabotasjen skal gjennomføres må være helt avgjørende av det enkelte tilfelle og arbeidssted. Iverksettelsen bør skje etter samråding med kolleger en kan stole på og må være slik lagt an at det, ikke blir oppdaget. Hjelp til å spre nyhetsstoff videst mulig, men gjør på en slik måte at ingen blir utsatt for umødig fare og bare til sikre personer. Spre ikke rykter. Fortell ikke noe videre uten at innholdet er sannsynlig. Rykter kan være fabrikert av våre motstandere for å så id. Samle på stoff hver fra sin arbeidsplass og sørg for at eksakte oppskrifter som har krav på å bli publisert blir sendt rette vedkommende. Skjelliggjør ikke arbeidet for kolleger ved å komme med usaklig kritikk. Kritikk er bare på sin plass når den peker på et forhold som er skjevt. La være saklig så den ikke sår splid. Et så langt evnene rekker skonck stønad. Vis med iskald forakt tilbake tilnærmelser fra nazister. La dem forstå hva en mener om landsforrædere. Vær på vakt mot "stripete".

Snakk aldri med dem om noe; driv ikke noe slags kameraderi med dem. La dem aldri få se nyheter. Isoler dem helt. Husk alltid på at folk som bare har begge skuldre er de farligste av alle. Gå inn for å påvirke de passive og lunkne til mer rakrygget holdning. Overbevis dem ved rolig oppførsel og ved saklige argumenter. Vær til hjelp når det gjelder å passe på at fagforeningskontingensten ikke blir betalt. De penger som kommer inn til fagforbundene blir brukt til ting som står stikk i strid med våre egne interesser.

Ingen må unnlate å ta aktiv del i kampen. "Total" motstand er løsenet.

MISSUNNELSE OG INTRIGER INNEN N.S.

"Radebestyrer" Sverre Petersen ved Oslo kommunale bed har sagt opp og sluttet ved badene den 1. august.

Ondartede rykter forteller at hans udelighet skulle være så stor at de ledende N.S.-folk i kommunen ba ham søke annen stilling.

OVERTIDS- OG AKKORDARBEID.

Som et ledd i Heimefrontens kamp har det vært hevdet at overtids- og akkordarbeid så langt råd er måtte innskrenkes. Denne spesielle form for motstand mot våre fiender gjelder i særlig grad offentlig virksomhet og nå sees i samband med annen motstand innen offentlig virksomhet som er gjennomført. Det er av viktighet at en under de nævnte vanskelige forsyningsforhold ikke gir sin arbeidskraft til arbeid som er i strid med våre interesser. Arbeidskrafte kan med fordel brukes til andre formål.

Fra Bussavdelingen ved Oslo Sporveier har det vært klaget over enkelte av betjeningen ved verksted og busser viser altfor stor tjenestetilnæring ved å ta jobber utover vanlig arbeidstid. Lisse folkene må også sag at de for noen usle kroner arbeider direkte for tyske interesser, idet sporveiene bussdrift både direkte og indirekte er underordnet disse. Det kan tenkes at overtid for en del må utføres i forbindelse med den allmennlige trafikk. Overtid må innskrenkes til bare å gjelde dette og selv i minst mulig utstrekning.

Det har videre vært klaget over at enkelte arbeidsledere har vist dårlig samhold, har øket arbeidspresset og endog ved et enkelt høve truet med ansettelse. Vi gir disse ledere en alvorlig advarsel. I dag mer enn noen gjelder det at samholdet mellom arbeidsleder og arbeider eller funksjonær må være tillitsfullt og uten friksjoner.

ARBEIDSMOBLISERINGEN OG A.T.

Fra Heimefrontens ledelse er sendt ut en parole til Norges lensmenn. Av plasshensyn kan vi ikke ta inn heile parolen, men gir et utdrag fra siste pasus:

"På vegne av det norske folk krever Heimefrontens ledelse at nærene nekter enhver medvirkning til forløgelsen av vår ungdom. Den som tar feil av hvem det er som er Norges eneste lovlige myndighet og hans egne rettmessige overordnede, får gjøre seg klar til å ta følge. Kampen er gått inn i sin siste fase, og heimefronten viker ikke fra for å bruke de kraftigste midler i denne strid, hvor hele folkets stånd står på spill. Lensmann som bryter denne parole må være forberedt til å møte den samme skjebne som politiinspektør Lindvik og lensmann Løken."

Lensmennene må våge den samme kamp som utallige nordmenn har vært i årevis. Heimefronten vil huske den lensmann som gjør sin plikt å berge ungdommen vår, og den vil huske ham som sviker!

Vi gjentar: Ingen norsk ungdom skal arresteres fordi han gjør plikt mot fedrelandet."

MILITISK AVSKJEDIGELSE.

Sjefen for Oslo komm. fellesinnkjøp herr Habberstad er av lønnsmannen meddelt avskjed med lønn i 3 måneder, - uten at det er oppgitt noen grunn for oppsigelsen.

VIS FORSIKTIGHET!

PAROLE til de kommunale lønntakere:

"Arbeidskontorene vil i nær framtid forlange oppgave over alle kommunale funksjonærer og arbeidere.

Oppgaven skal brukes til registrering for den såkalte "Nasjonale arbeidsinnsats".

Heimefrontens ledelse har sendt ut parole om at all registrering må nektes og ingen, hverken over- eller underordnede, må derfor medvirke til registreringen blir foretatt.

Heimefronten krever at ingen gir den forlangte oppgave.

Stå fast og samlet:

Den som svikter vil senere bli trukket til ansvar.

Kommunale lønntakere har hittil sluppet billig fra den "nasjonale arbeidsinnsats". Den byrde som i denne form er lagt på den øvrige befolkningens skuldre når vi bare måttet følge med taus sympati. Nå er turen kommet til oss. I full forståelse av situasjonens alvor tar vi kampen opp og viser vår solidaritet i praksis også på dette området. Fast og samlet som en mann viser vi tilbake detuske bakholdsangrep. Det norske folk har krav på - og vil få - at det kan stole på sine kommunale tjenestemenn.

Vi nekter å angi vår ungdom mellom 21 og 23 år som holder seg skjult for sin overbevisnings skyld. - Vi nekter nå å hjelpe til å trekkende kommunale arbeidere og funksjonærer. - Svar i næromhet form, skriftlig eller muntlig gir vi ikke. - Ingen skyter sitt ansvar fra seg og over på andre. Slik utsikten til å få avskjed fra sin stilling skremmer oss ikke. - Den som svikter betrakter vi som angiver. - Han vil ubønnhørlig bli blottet på samme stiklet til ansvar for sin handling.

TIL "OFFICIEL ARBEIDSINNSATS": Skjer nå gjennom arbeidsplassene. Det skjer på den måte at en person i sivil innfinnes seg på arbeidsplassen og spør etter en (eller flere) navngitte personer. Vedkommende får seg forelagt innkallingen og må kvittere for at den er tatt imot.

Vi kjenner til at denne framgangsmåte allerede er brukt mot enkelte kommunale tjenestemenn. Det er videre grunn til å tro, at etter den innledende propaganda som i den senere tid har vært før for økt "arbeidsinnsats", vil innkalling av folk i offentlig tjeneste stadig bli mer omfattende.

Kontervakter, forvarelsedamer, folk i ekspedisjonene og andre som ter imot folk utenfra bør merke seg dette. Er det grunn til mistanke (f.eks. ved at det blir spurtt om den eller den er tilsatt i etaten, eller bedt om andre opplysninger om vedkommende) skal en opplyse at han er på ferie, ikke er tilstede o.l. Nekt å ta imot eller kvittere for innkallingen på vegne av noen. Gjør alt for å hindre at innkallingen når rette vedkommende. Det er din plikt å hindre at vedkommende går rett i fellen.

Har noen vært så uehdig å ta imot innkallingen, gjelder selvsagt de paroler som før er sendt ut om dette. Ingår møter til legeundersøking, eller arbeidskontor. - Ingår tar "anvist" arbeid.

DEMOBLISERING.

Förergarden blir for tiden utvidet. Da selv ikke NS-medlemmer melder seg frivillig lenger, har makthaverne måttet gå til tvangsutskriving via arbeidskontorene. Flere steder, bl.a. i Sarpsborg, er gode nordmenn blitt utskrevet til tjeneste. Denne utskrivingen er ÅPEN MOBILISERING. Förergarden er en væpnet avdeling under NS-befal. Etter straffelovens pgf. 86 straffes den som rettsstridig bærer våpen mot Norge med straff inntil døden.

Det sier seg selv at ingen møter til slik tjeneste eller til den forutgående legeundersøkingen.

HEIMEFRONTENS LEDELSE:

Nye tiltak for å tvinge gjennom mobiliseringen forestår. Vi må ikke slå oss til ro og tro at tyskerne har oppgitt sine planer om mobilisering av vår ungdom. Det er kanskje nettopp det de venter på for å gjøre et

kupp. Slik har de nylig gått fram i Latvia og Holland. De ventet til guttene var vendt tilbake til sine hjem og sine arbeidsplasser og så slo de til. Vi må ikke la oss overraske.

Marthinsen og Astrup har nylig sendt et skriv til arbeidsformidlingen og politiet med direktiver for hvordan en skal få tak i dem som ikke har møtt:

1. Hvis en person ikke møter fram etter å ha mottatt pålegg etter forordning av 9/7 - 41, går saka med gjenpart av pålegget til nærmeste politimyndighet som straks avhenter vedkommende og bringer ham

- 1) til arbeidskontoret hvis pålegget gjelder arbeid hvor legeundersøking er påbudt.
 - 2) direkte til arbeidsplassen såfremt legeundersøking ikke er påbudt.

2. Er vedkommende ikke selv tilstede, men derimot pårørende av ham, opptas en kort forklaring om årsaken til hans fravær fra heimsted og hvor han befinner seg.

- 1) Er hans nåværende oppholdssted kjent, går saka til politie i det distrikt han oppholder seg for tilbakeföring.
 - 2) Hvis de pårørende oppgir ikke å kjenne hans adresse, pålegges de å skaffe denne innen 3 dags middag (avhentingsdagen medregnet).

a) Såfremt adresse skaffes til denne tid oversendes seka til vedkommende politimyndighet som nevnt foran.

b) Blir adressen av de påførende ikke meldt til politiet, eller vedkommende ikke finnes på den oppgitte adresse, oversendes saka til Statspolitiet som tar standpunkt til om forholdet skal behandles som flyktningssak (beslag inndragning m.v.). Når Statspolitiet har tatt standpunkt til saka, meddeles dette vedkommende arbeidskontor sammen med oppgave over tilstedeværende husstandsmedlemmer i alderen 18 - 55 år. Arbeidskontoret går så omgående til utskriving av den av de pårørende som anses mest skikket, hvoretter vedkommende avhentes og bringes til arbeidsplassen. Såfremt Statspolitiet har funnet at en sak blir å behandles som flyktningssak, eller vedkommende oppholdssted ikke kan bringes på det rene, sendes melding til forsyningssnemnda i den kommune hvor vedkommende sist fikk sine rasjoneringskort, om at ytterligere rasjoneringskort ikke skal utstedes.

3.Hvis vedkommende som er gitt pålegg eller hans pårørende ikke påtrefges av politiet, forsegles leiligheten til såka er nærmere undersøkt.

4. Hvor det gjelder personer som unnlater å etterkomme pålegg som arbeidskontoret har gitt etter forordning av 27/5 - 41 om arbeide i jord eller skogbruk, utferdiges nytt pålegg etter forordning av 9/7 41, hvoretter vedkommende av politiet bringes til arbeidsstedet.

5. Hvis arbeidsgivere (bedrifter) unnlater å oppfylle sin opplysningsplikt (jfr. forordning 9/7 - 41, pgf. 5), blir forholdet å behandle som statsfiendtlig handling.

Det er dette gisselsystemet tyskerne venter seg mest av. De rekner med at den innkalte vil kvie seg for å stte sine pårørende i en vanskelig situasjon. Dette systemet har hele tia vært tyskernes beste våpen mot de undertrykte folk. Nå virker det ikke lengre ute i Europa, og vi må stille oss på samme linje. Mobiliseringen er en sak som ikke bare gjelder den som blir innkalt, den gjelder hele vårt folk. Vi er alle like nær å ta konsekvensene av motstånden.

1. Den som er innkalt til AT, til arbeidsmobilisering eller arbeidsinnsats, skal holde seg borte fra sitt hjem og sin arbeidsplass. Han må ikke oppgi adressen sin til familien.

2.I tilfelle av pågang mot familien, skal alle de medlemmer som kan bli utskrevet, også holde seg borte. Ingen skal la seg ta til tjeneste for fienden.

3. Alle må hjelpe dem som søker sikkerhet på alle måter.
4. Hele folket må være i alarmberedskap.

SEND AVISA VIBRER

VÄR FÖRSIKTIG

Arbetsmobilisering i År

Fredag 11. august fikk alle fagsjefor i Aker kommune anmodning fra ordførerens kontor om innen neste dag kl. 12 å levere en fortegnelse over alle funksjonærer og arbeidere, med angivelse av fødselsår og boligadresse. Av 33 fagsjefor og rådmenn som fikk anmodningen, svarte de 16 som er nazister og dessuten 3 av de øvrige, mens 14 nektet å gi noen opplysning, idet de anga som grunn at oppgaven åpenbart skulle brukes til utstrivning til "Nasjonal Arbeidsinnsats". Av de 3 som sviktet, gjorde de to det av åpenbar tankeløshot, idet de ikke skjönte hva oppgaven skulle brukes til, mens 1 begikk forråderi med åpne øyne. Hos nazifagsjefene nektet sjeconomende personalst å ha noen befatning med listen. Særlig en rekke kvinnelige assistenter viste en utmerket holdning.

Ordføreren prøver nå ved hjelp av sin sekretær å lage den oppgave fagsjefene nektet å gi. Det er herunder innrømmet at det er Oslo arbeidskontor som har forlangt oppgaven, og at den skal brukes til arbeidsmobiliseringen. Sekretæren har bl. a. gått rundt på kontorene sammen med en statspolitibetjent og beslaglagt lønningsrotokoller og arbeiderkortegniser. Han har valgt den taktikk, ikke å gå til fagsjefene, men til det underordnede personale. På parkvesenet mente han ikke å bli møtt med tilstrekkelig høflighet og elskverdighet, og resultatet ble at to av funksjonærane, assistent Elsa Theting og agronom Ole Raastad ble arrestert. De sitter visstnok på Fredtvet.

Resultatet ble en klar seier for hjemmefronten. Poststanden var så satt at nazistene ikke våget å gå til represalier mot fagsjøfelle. For å sikre utlösning for personlig hevnturst arresterte de to mer underordnede funksjonærer. En han imidlertid ventet nye fremstår, og det vil si at en ikke er i seirens sone. En må da slå fast: Alt for man e sitter og venter på parole om hvordan de skal forholde seg. 2 fornuftige og utmerkede fagsjøfor ga oppgaven fordi ingen hadde sagt dem at de skulle la være og de ikke hadde tenkt på hva oppgaven skulle brukes til. Det er ér frykte at flere ville ha gjort det samme hvis det ikke i tide var lyktes å advare dem. Til disse vil vi si: Hjemmefronten er et kjennekende demokrati. Sitt ikke på halen og vent på ordre, men tenk selv. Er du i tvil, vet du hvor du kan söke råd, men en kommer langt med ansvarsfølelse, påpasselighet og sund fornuft. Fagsjøen burde ikke være dårligere utrustet med disse egenskaper enn sine underordnede.

AV NOKOMUNALE ARBEIDERE OG TJEIESTEVNEN I OSLO

"Lønnsrådmann" Bjørnstad i Oslo kommune sendte den 18. august en rundskrivelse til administrasjonssjefene med påbud om å innsende oppgaver over statenes arbeidere og tjenestemenn. Det ble opplyst at oppgavene, som skulle omfatte de ansattes fulle navn, stilling, fødselsår osv, adresse, skulle brukes til "utarbeidelse av en oversikt over samtlige de i kommunen ansatte tjenestemenn og arbeidere". En slik "oversikt" som Oslo kommune hittil ikke har funnet å ha bruk for, kostet det plutselig sine med at materialet til den måtte være "lønnsrådmannen" i hende innen 4 dager. Det skulle "om nødvendig" utarbeides på evertid. Ingen var i tvil om et "oversikten" var en form for registrering. Ved nærmere ettertanke gikk det visst også opp for nazistene at deres forsök på kanniflasj ville bli gjennomskuet. Dagen før rundskrivelsen skulle besvares ble den i all hast tilbakekalt, pr. telefon. "Lønnsrådmann" Bjørnstad var så myligvis blitt klar over at flertallet av administrasjonssjefene ville neglisjere dette påbudet på samme måte som de neglisserte hans forslag av 5/6 på å få dem til å opptro som angiver. Denne tilbakekallelsen betyr ikke at nazistene giv avkall på å få de ønskede oppgaver. Statenes stedlige nazister er for en gang skyld blitt sett til et arbeid som passer for dem - angiveri. Det er tvilsomt om de klarer selv det arbeidet helt tilfredsstillende. De vil kanskje trenge andre hjelp til å utarbeide oppgavene. Den hjelpen må de ikke få.